

תיקוני עירובין

גליון שאלות הלכתיות

המתחדשות מידי שבוע בבדיקת העירובים השכונתיים

עירובין למעשה
עיון | שימוש | כשרות

מוקד העירוב
בארץ הקודש
054-84-833-20

גליון מס' 377
תשרי תשפ"ג

אחרי שראינו כמה חמור הוא הטלטול של השופר לצורך מצווה, נדקדק גם בשאר החגים ובשאר השנה, שלא להיכשל ולא להביא את משפחותינו למצב של דוחק ופקפוק בהיתר הטלטול כהלכה.

הקמת עירוב חדש להתרחבות הקהילה של צאנז

בשבוע האחרון של שנת תשפ"ג זכינו לעסוק בהקמת עוד עירוב פנימי בעיר נתניה, צמוד לעירוב של קהילת צאנז. בשנים האחרונות הקהילה מתרחבת ומתפשטת גם לרחובות הסמוכים, וכיום כבר גרים מחוץ לגבולות הקהילה כחמישים משפחות מאנשי הקהילה, לאור זאת ראו העסקנים שיש צורך דחוף להוסיף עירוב גם לרחובות הסמוכים, שישמש את בני הקהילה להגיע לבית הכנסת ולשאר בתי הקהילה.

קשירת חוטי העירוב יחד עם רבני הקהילה

בשלב ראשון נערך סיור ארוך יחד עם רבני הקהילה, ועברנו על כל גדר וכל רחוב, לראות כיצד נכון להעמיד את עמודי העירוב, ובאיזה גדרות להשתמש ובאיזה לא. בכמה מקומות היו דיונים ארוכים האם לעשות בצורה כזו או אחרת, לפעמים אחרי שבדקנו את הגדר הארוכה גילינו בסוף פריצה גדולה שקשה לתקן אותה, והיינו צריכים לחזור ולשנות את התכנית להשתמש בגדר אחרת שאפשר להמשיך ממנה.

גדר מכופפת בחלק העליון כלפי תוך הרשות

כמו כן בגדרות שמעל החוף [במפלס של הכביש] היו כמה נידונים. בתחילה התעוררה שאלה מחמת שהגדר עשויה בצורה משונה, שבחלק העליון היא מכופפת לכיוון פנים יותר מג' טפחים, וא"כ התעוררה שאלה שאי אפשר לצרף את ראש הגדר, לחלק התחתון ששקוע יותר מג' או ד" טפחים. [גדר זו עשויה מחוטי ברזל ארוכים בצורה מאוזנת כמו מחיצת ערב, ובחלק העליון יש המשך לכיוון העיר]. מיד מדדנו את הגדר, ונמצא שיש גובה מטר עד לפני הכיפוף, וא"כ אפשר להתחשב רק בחלק הפנימי שהוא זקוף, ואין צורך להתחשב בחלק המכופף.

מחיצה שמתכופפת כלפי תוך העירוב

[ובדרך אגב יש לדון מה הדין של מי שיניח על החלק המכופף [שהצד החיצוני של הגדר מחוץ לעירוב], הרי דין גוד אסיק שמתיר את חלל רשות היחיד, אינו שייך במצב זה מהמחיצה הפנימית כיון שהיא מכופפת כלפי פנים [וכעין דין גג וקרקע המפסיקים את הגוד אסיק]. וכן מצד הדין שעובי הכתלים נחשב לרשות היחיד (שו"ע סי' שמ"ה ס"ג) ג"כ יש לעיין אם זה שייך במקרה זה, כיון שהצד העליון אינו עובי המחיצה, אלא הצד החיצוני הוא שנכפף כלפי פנים, וי"ל אבל יש להתירו עכ"פ מדין חורי רשות היחיד, שאף אם הם מעל י" טפחים נחשבים כרשות היחיד (שו"ע שם). וא"כ כאשר יעשו את העירוב בגדר הזו, לא תהיה בעיה למי שיניח עליה, רק כמובן לא להושיט החוצה ממנה.

צמחים סמוך לגדר ממעטים משיעור גובה י'

למעשה התעוררה בעיה אחרת בגדר הזו, כיון שיש צמוד אליה צמחים רבים בגובה נמוך [עד כחצי מטר]. המתפרסים על שטח רחב, וחלקם עבים וחזקים, ומגובה הצמחים ומעלה אין בגדר גובה י' טפחים. [במקומות שהצמחים רק מצד אחד של הגדר, אפשר להשתמש בה בצד שאין צמחים, בין אם מבפנים הוא הצד הכשר, ובין אם מבחוץ הוא הצד הכשר, כדן גידוד ומחיצה מצטרפים לעשרה (שו"ע סי' שס"ב ס"ב). אבל במקומות שמשני הצדדים יש צמחים, יוצא שאין שיעור מחיצה.

קשר מיוחד לראש השנה בשנה זו עם הלכות עירובין

בשנה זו יש קשר מיוחד בין ראש השנה להלכות עירובין, דבר שמגלה לנו חשיבות מיוחדת של הנושא של הטלטול, וגם נותן לנו הזדמנות לזכות בגלל החיזוק בנושא הזה. בשנה זו ראש השנה חל ביום שבת קודש, וכידוע בשנה זו לא תוקעים בשופר בי"ט ראשון. והטעם מבואר בגמ' (ראש השנה דף טו:), אמר רבא, גזירה שמיא אדם שלא יודע איך תוקעים, ילך באמצע ראש השנה לחכם שילמד אותו לתקוע, ותוך כדי הטיידה במצוה הוא ישכח ששבת היום [אלא יחשוב שהוא רק כדן יו"ט שמוטר להוציא לצורך] ויעבירו ארבע אמות ברשות הרבים.

הנה מצות שופר בראש השנה היא דבר גדול, ואין צריך להסביר, מעשה של המלכת הקב"ה עלינו ועל העולם, כמו כן גדולה עד למאוד סגולת המצוה הזו לזכות בדין שכל באי עולם נידונים בראש השנה, ואכמ"ל, ואת כל המעלות הגדולות האלו ביטלו חז"ל הקדושים, בגלל חשש שמישהו יטלטל, כמה אנשים זה יהיה, לא חצי מהאנשים יטעו, גם לא עשירית, הרי הרוב שומעים בציבור בתפילה, ומי שתוקע כבר יודע וכו', רק איש אחד מתוך מאות אלפים ואולי ממליון, והחשש שהוא יכול להיכשל זה רק פעם אחת, וגם זה יהיה רק בשוגג, ועוד מתוך טיידה של מצווה. האחד מתוך מאות אלפים יטעה בשוגג בטלטול פעם אחת! האם בשביל זה לבטל כל כך הרבה מצוות של כל עם ישראל, שזקוק ביום הדין לזכויות של השופר?

חז"ל הבינו שזה שווה, חומרת המכשול בטלטול בשבת כה גדולה וחשובה, עד כדי שהיא שקולה כנגד קיום מצות שופר של כל כלל ישראל! מבהיל!

זכות שמירת השבת ושזתפות בעירוב במקום תקיעת שופר

כהשלמה לענין זה, מובא בשם הגר"א קוטלר זצ"ל ועוד גדולים, שבשנה זו הזכות שלנו היא הזהירות בשמירת השבת, שבאמת זו מסירות נפש נוראה של ישראל לוותר על זכות השופר עבור דקדוק במצות שבת, ועצם המסירות נפש עבור השבת, היא זכות כה גדולה ששווה במשקל כנגד הזכות של תקיעת שופר, להמליץ עלינו לזכות לשנה טובה. וביערות דבש כתב הגר"י אייבשיץ זצ"ל, שבשנה זו השבת היא ממליצה עלינו, בזכות שמירת השבת של כל השנה.

לפ"ז נבין כמה גדולה הזכות להתמסר לעשות את העירובים, ולעורר את האנשים שידעו להימנע מטלטול האסור, שע"ז מצילים כל שבת ושבת ממשכול, ולא רק איש אחד מכמה אלפים, אלא רוב התושבים נשמרים ע"ז מחילול שבת כשיוצאים עם העגלות והחפצים לרחוב, וכל אחד עושה הוצאה כזו כמה פעמים כל שבת. הרי אין לתאר גודל המצוות שזוכים כל שבת כל השנה בעשיית העירוב, וכן כל השותפים המסייעים לעורר עוד ישובים ועוד ערים לתקן את העירוב, שלא יהיה פסול ח"ו. ובמיוחד לדאוג להקמת עירובים מהודרים במקומות שאפשר. זה שקול כנגד מליוני מצוות שופר. ויתן ה' שנזכה!

שים לב! השנה בארבעת החגים יש דיני טלטול ועירוב

יש לציין שבשנה זו שלושת חגי תשרי חלים בשבת, ונוהג בהם איסור הוצאה וטלטול כדן שבת, והם, יו"ט ראשון של ראש השנה, יו"ט ראשון של סוכות, ויום שמחת תורה, [בנוסף ליום כיפור שדינו כשבת]. ולכן יש לשים לב, בשונה משאר החגים שבהם רבים הולכים ביו"ט להתארח אצל קרובי משפחה הגרים במקום שאין בו עירוב כדן, או שהם מקפידים לא לסמוך על מה שיש,

בפרט בשמחת תורה, שמחלקים בבית הכנסת ממתקים, וכן ההורים צריכים להביא את הקטנים לבית הכנסת, והנשים באות עם כל העגלות, בכל זה יש להקפיד השנה שיהיה רק באופנים המתירים. להיות במקומות בהם העירוב מהודר, או להימנע מציאה באופן שאינו מהודר.

לצערינו הדבר מצוי, ולא ח"ו בגניבה במזיד, אלא בדברים שאדם דש בעקביו, או חפץ ששאל ממישהו ואינו יודע מי הוא, וכיוצא בזה. ולכל זה התשובה היא יעשה צרכי רבים, ועי"ז מתוך מעשיו יגיע הנאה למי שנגזל ממנו. הדבר הכי מועיל להגיע לכלל הציבור הוא העירוב. לכן כעת ההזדמנות בידינו לתרום למוקד העירוב, שפועל במשך השנה בעשרות ערים וישובים, שכונות ומתחמים לקבוצות, ומביא תועלת לעשרות אלפי משפחות מידי שנה!

ניתן לתרום דרך נדרים פלוס / קהילות,
בהיפוש קופה - "מוקד העירוב"

זכות הרבים ותיקון עון הגזל

יעמוד לכולנו להתברך בשנה טוב ומבורכת

גמור חתימה טובה

אמנם נחלקו רבני זמנינו, איזה צמחים נחשבים בטלים ומגביהים את הקרקע. יש אומרים ששיעור קרקע הוא אם "מנח מידי ומשתמש", כפי שמצינו לגבי קרקע של רשות היחיד. וי"א רק בשיעור יותר חזק, שראוי לעמוד עליו, ודימו את הקרקע הזו לקרקע של סוכה על גבי סוכה, ששם נזכר שהתחונה ראויה לקבל כרים וכסתות של העליונה. וצ"ע למעשה. ועכ"פ בגדר הזו היו מקומות עם צמחים שהתקשו ממש, ולא היה שייך לסמוך עליה למחיצה, בפרט לא לאורך זמן. לכן שינו את התכנית, ובינתיים העירוב לא כולל את הטיילת שלפני החוף.

השבת גזל הרבים לפני יום הכיפורים

בימים אלו של עשרת ימי תשובה, כולנו מחפשים לתקן את מעשינו. ואחד מהדברים שמחפשים לו עצות מיוחדות, הגוזל ואינו יודע את מי גזל

בס"ד.

מתכונן לבנות סוכה?

יש לך ספק עמום בכשרותה, או מחפש פתרון לבעיה
ואתה מעוניין ביעוץ הלכתי על הסוכה שלך?

רוצה לברר האם ראוי או אפשר להדר יותר בדפנות של הסוכה שלך?
או איך בטוח האם בכלל יש תיקון כשר לכל שטח הסוכה?
לא ברור לך האם אפשר להכשיר מדין "פסל" או שמא דופן עקומה?
האם יש "עומ"ר", או שמא זו "קרן זוית"?
האם כדאי שיהיה גם צוה"פ "ליתר ביטחון", או שמא זה רק יפריע?

לא ברור לך מה דין המוזייקה שבגדר ובחלון, והאם אפשר לשבת עליה?
מחפש פתרונות להכשיר את המוזייקה לכל השיטות?
יש לך עץ/גגון/מוזגן מעל הסוכה, ומעוניין לדעת היכן מותר לשבת והיכן אסור?

מה הוראת הפוסקים בסורגים רגילים, ומה מיוחד ב"סורגי בטן"?
מה הדין כשיש פתחים או חלונות בקיר, והאם יכול להיות בעיה להזיז את התריסים?
האם ומתי אפשר להשתמש בשתי הלכות ביחד?
האם הארונות או המזגן שבקיר משפיעים על גודל הסוכה?

אלו ועוד עשרות שאלות שמתעוררות לכל אחד מאיתנו!!!

**השנה הרחבנו את המענה עם עשרות אברכים חדשים!
שלמדו בעמל ונבחנו על הלכות סוכה
ויבואו לסייע ולהסביר את ההלכה בשאלות המורכבות**

**לקבלת מענה טלפוני לכל השאלות האלו
או להזמנת בודק מומחה שיגיע לבדוק את הסוכה שלך**

פנה ל"קו הסוכות" שע"י מוקד העירוב

20-833-05484 שלוחה 4